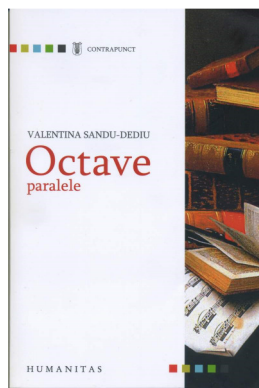

Simbolul

OCTAVELOR PARALELE

de Valentina Sandu-Dediu

(Grigore Constantinescu – 15 decembrie 2014)

Citim sumarul volumului **Octave paralele**, propus de Valentina Sandu-Dediu, și gândim că **Octava**, este cel dintâi sunet din scara armonicilor; că **Octavele** au existențe limitate de teoria armoniei clasice; că **octavierea pe claviatură** este condiția demonstrativă a agilității pianistului virtuoz. Enumerarea ar putea continua, dar nu am simțit necesitatea autorului de a stabili mai multe categorii în arhitectura cărții sale, publicate de curând la Editura Humanitas. Valentina Sandu-Dediu s-a oprit la trei părți, destinate caracterizării generice cuprinse în discursul său. Altfel spus, **Meditația** referitoare la subiecte de dizertație muzicologică; **Medierea** relațiilor de comunicare între inspiratori și subiecte; **Meditatori**, drept principiu de organizare a etapelor formative într-un catalog tematic de subiecți.

În prima categorie, recunosc o parte dintre tematicile predilecte, creații literare, creații și personalități muzicale. Pentru Schumann, cunoașterea lui a fost de multă vreme un periplu interpretativ și muzicologic. Asemenea, Wozzeck - Woyzeck, Clement Marot - Enescu sau interesul pentru Retorică, tălmăcirea coregrafică în lectura autorilor de spectacole de balet. În suita celor scrise, sub titlul voit capcană pentru cititor, pe parcursul „Invențiunilor în opt tonalități” light design-ul autoarei a desenat virtual mai multe contururi luminate diferit în pagină. În penumbra neșansei de a fi citiți arareori, i-am regăsit pe Radu Stanca și Ion Negoïtescu, cu o corespondență ce avea nevoie de lumini, chiar dacă... muzicale. Totodată, Valentina Sandu-Dediu nu pierde prilejul de a păși pe potecile cunoașterii, fie descifrând lumea drogurilor, a căutărilor „timpului pierdut” de compozitori prin mijlocul secolului XX.

„Rapsodii pe opt teme” (partea a doua), ne amintesc de prilejurile divertismentului, de la Rapsodia Ungară de Liszt, la muzicile unui București de altă dată. Spiritul rapsodic o îndeamnă pe autoare să caute în România muzicienii wagnerieni și adepții bucureșteni ai lui Schönberg. Poate fi ideologicul integrat în muzica unei anumite perioade cu 12 sunete în trepte? Răspunsul, deloc rapsodic, îl găsim în paginile scrise de Valentina Sandu-Dediu, cea care, la modul mai puțin obișnuit, ascultă și muzica, cu totul „altfel”, dar de efect rapsodic, a lui Șostakovici. Politicul transpare la finalul celei de a doua părți, când autoarea recitește, pentru a comenta („rapsodic”), opiniile muzicologului sovietic Hubov despre Bach, model pentru noi al perioadei de mijloc din cea de a doua jumătate a secolului trecut.

Citind am gândit că, pentru Valentina Sandu-Dediu, înțelesul titlului de „Solouri”, conferit celei din urmă părți a volumului, poate fi vecin cu „Epiloguri” sau cu „Atitudini”, adică... „Opinii” despre cele unsprezece personaje alese de autoare pentru a le despărți oarecum de celelalte „cunoștințe”. Este un privilegiu să afli ce se gândește despre tine, așa cum o face lectorul care i-a fost mereu aproape. Pentru Barenboim, Nattiez, Danuser, nu aș putea să-mi confirm cunoașterea impresiilor. Pentru Gh. Firca, Vieru, Clemansa Firca, Ștefan Niculescu, Vasile Iliuț, distanțările

„solourilor” sunt măsurabile doar în infinitul memoriei. Cu Marta Palladi, Dinu Ciocan și subsemnatul, ne aflăm în fața „portretului lui Dorian Grey”, când impresiile scriitoarei, ca portretistică subiectivă, se aseamănă cu imaginea noastră privită în oglindă.

Ultima pagină din triada Invențiunilor, Rapsodiilor și Solourilor sugerează acea „singurătate a alergătorului de cursă lungă”, când autorul, izolat de lume, scrie fără să aștepte confirmările celor din jur. Știe doar că poate fi inclus de către Editura Humanitas în ciclul fără sfârșit, purtând indicativul colecției de CONTRAPUNCTURI.